

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasiilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah in petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst. r.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

V podkrepljenje.

V.

To stoji torej, to je neoporečno, da cerkveni poglavarji iz dveh razlogov absolutno ne morejo biti narodni in politični voditelji naroda: radi nedostatka svobode v akciji in radi obzirnosti, ki jih jim nalaga njihovo zvanje.

A k tema razlogoma, ki že sama padata na tehtnico z odločilno težo, prihaja pa še neki tretji moment, ki zadošča tudi že sam na sebi, tudi če bi ne bilo onih dveh prejšnjih razlogov. Ta tretji moment pa velja osobito za cerkvene poglavarje, ki imajo vršiti višje pastirstvo v krajih, kjer bivati dve ali več narodnosti in kjer iz obstoječih etnografskih razmer dan za dnem nastajajo spori med posamičnimi plemeni.

Vzemimo slučaj, da so cerkveni poglavarji popolnoma nezavisni v svojem odločevanju ne le v notranje-cerkvenih stvareh, ampak tudi nasproti raznim vnanjim političnim strujam in vplivom, da torej uživajo vso nezavisnost, ki je potrebna za vodstvo naroda v posvetnih stvareh. Denimo to, supponirajmo, — ali proti vsemu temu stoji še suho dejstvo, da je tudi škof — človek! Tudi v njem delujeta kri in narava, tudi on se torej ne more rešiti zakonov, ki so pisani v srce vsakemu človeku, ako noče biti izdajalec na svojem lastnem prepričanju; tudi on je sin svojega plemena, tudi zanj velja zakon: »ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!« — v tem smislu, da ljubi najprej one, ki so mu najbližji.

Če ima torej takov cerkveni poglavar odločati v sporu, nastalem med dvema plemenoma, katerima obema je on viši cerkveni pastir in katerima mora biti, kakor tak, v enaki meri pravičen in naklonjen, tedaj je gotovo, da se v njem oglasita zapoved srca in zakon krvi, naj najprej skrbi za svoje, pa tudi ko bi imeli drugoderi kaj trepeti pri tem. Kakor človeku mu tega ne bi mogli šteti v zlo, kakor škofu pa vselej. Kajti dolžnost cerkvenega poglavarja, onega vzvišenega nositelja pravičnosti in Kristove ljubezni, mora se vselej kazati v tem, da raje sam trpi krivico, nego da bi krivica bila po njegovih vernikih — kamo-li da bi škof sam krivico delal onim, katerim mora biti oče in zaščitnik! A krivica se ne dela le s pozitivnimi čini, ampak tudi s tem, da

se ne stori, kar bi se moralo storiti! Kakor pastir ne ubija svojih ovac le s tem, da jih z nožem kolje, ampak še bolj kruto s tem, jih pušča v hlevu brez krme zaprte, da po tem skapajo od lakote: tako tudi vsak predstojnik in poglavar dela še hujšo krivico na svojih podložnih, ako jim ne daje, kar jim gre, ali kar so jim drugi krivično odvzeli.

To pa je ravno, da tam, kjer so verniki v narodnih in političnih sporih med seboj, škof ne more tega niti v slučajih, ko sta pravica in krivica jasno na dlani, ne da bi se druga stran (ali opravičeno ali neopravičeno) čutila užaljeno in zapostavljeno.

Tako navstajajo cerkvenemu poglavarju, ako hoče biti voditelj tudi v posvetnih stvareh, neprestane kolizije z enim delom prebivalstva.

Kako resnična je naša trditev, da je cerkveni poglavar v posvetnih stvareh tudi človek: se svojimi nazori, se svojim prepričanjem in se svojo ljubeznijo, to vidimo kaj plastično izraženo na prevzvišenem v Poreču. Narod hrvatski vidi v njem svojega nasprotnika. Vzrokov za to mu prinaša sleherni dan. Nemala je krivica, ki jo je prevzvišeni že storil našemu narodu v političnem in narodnem pogledu. A je ni storil le zato, ker je hotel delati nam škodo, ampak in marveč zato, ker hoče koristiti svojim, ki so mu blizu srca, ker dela, kakor mu velewa srce!!

Politični pregled.

V Trstu, 16. decembra 1902.

Deželni zbor istrski je za predstoječe zasedanje zopet sklican v Pulj in ne v Poreč, kjer bi ga rada imela italijanska veščina, in tudi ne v Koper, kjer se je provizorično vršilo par zasedanj. Našim čitateljem je gotovo še v spominu, zakaj je vlada odredila, da se istrski deželni zbor ne sklicuje več v njegov nekdanji sedež, Poreč. Pobalsko postopanje poreškega prebivalstva nasproti hrvatskim in slovenskim poslancem je prisililo vlado, da je morala poiskati drugo mesto za sedež deželnega zbora. V Poreču so bili naši poslanci izpostavljeni najpoglejšim zasramovanjem in šikanam in niso bili varni nič svojega življenja. Vlada je najprej premestila sedež deželnega zbora v Pulj, a ker so se laški poslanci temu upirali, sklicevala so se

Stokajdom piskom in švistom je priletela granata po zraku . . . nekoliko sekund in granata je padla deleč preko cilja, preko kopje; druga pred kopjo, potem cela množica drugih. Varni pred burskimi kroglijami, ker so bili predaleč, so topničarji delali mehanično in z mirnostjo, vedeli so, da v streljanju kmalu dobe pravo daljavo.

Sovražna pehota je bila še precej daleč od kopje, a van Rath je vsejedno ukazal streljati, da bi njegovi Buri brezposelno ne čakali bližajočega se sovražnika. Sovražnik se je na planoti vsled streljanja Burov zvedril in še hitreje korakal proti planoti. To je bilo Burum po godu, ker so komaj čakali, da pridejo sovražniki bližje. Na padanje granat niso več pazili, ker so gledali le na sovražnika pred seboj na planjavi. Sovražno topništvo pa je med tem vedno bolj uravnavalo streljanje in granate so padale vedno bližje in bližje kopji.

Slednjč je jedna granata udarila v spodnji rob kopje. Kamenje se je zdrobilo, zemlja raztrgala, pesek in drobni kamenčki pa so frleli okoli, mešaje se z dimom. Lahen veter pa je prinesel Burum na kopji hurra-klice sovražnika. A oni niso poznali strahu, razvnelo jih je le to, da so jih nasprotniki zasmehovali. Jeza je vsplamtela v njih, v vsej

Stokajdom piskom in švistom je priletela granata po zraku . . . nekoliko sekund in granata je padla deleč preko cilja, preko kopje; druga pred kopjo, potem cela množica drugih. Varni pred burskimi kroglijami, ker so bili predaleč, so topničarji delali mehanično in z mirnostjo, vedeli so, da v streljanju kmalu dobe pravo daljavo.

Sovražna pehota je bila še precej daleč od kopje, a van Rath je vsejedno ukazal streljati, da bi njegovi Buri brezposelno ne čakali bližajočega se sovražnika. Sovražnik se je na planoti vsled streljanja Burov zvedril in še hitreje korakal proti planoti. To je bilo Burum po godu, ker so komaj čakali, da pridejo sovražniki bližje. Na padanje granat niso več pazili, ker so gledali le na sovražnika pred seboj na planjavi. Sovražno topništvo pa je med tem vedno bolj uravnavalo streljanje in granate so padale vedno bližje in bližje kopji.

Slednjč je jedna granata udarila v spodnji rob kopje. Kamenje se je zdrobilo, zemlja raztrgala, pesek in drobni kamenčki pa so frleli okoli, mešaje se z dimom. Lahen veter pa je prinesel Burum na kopji hurra-klice sovražnika. A oni niso poznali strahu, razvnelo jih je le to, da so jih nasprotniki zasmehovali. Jeza je vsplamtela v njih, v vsej

naslednja zasedanja provizorično v Koper. Po zopetnem sklicanju zasedanja v Koper je torej možno sklepati, da se je vlada slednjič vendarle odločila sklicevati deželni zbor istrski od sedaj naprej v Pulj, na bodisi pod formo defektivnosti ali provizornosti.

Današnji »Piccolo« omejuje se na to, da podaja nekako zgodovino tega preseljevanja istrskega deželnega zbora, noče se pa odločno postaviti ne za ne proti sklicanju zasedanja v Pulj. Le na koncu pohlevno omenja, da bi »meglo« to sklicanje zopet spraviti na dan vprašanje o sedežu deželnega zbora.

Iz te »Piccolove« pisave bi se dalo sklepati, da so se gospoda Lahi za dobro ceno slednjič vendar dali pobotati ob uprašnju sedeža deželnega zbora, a stroške za pobotanje bomo gotovo morali nositi mi.

Značilno odlikovanje. Namestniku štajerskemu, grafu Claryju, bivšemu načelniku ministerstva, ki je bilo prevzelo odločno nalogo, da bi kratkim potom odpravilo jezikovne naredbe in tako vzkratil zopet narodu češkemu kos z muko pridobljenega prava — temu možu je vseučilišče graško podelilo diplom častnega doktorja — prava! Posebna deputacija mu je izročila to diplomu. Nikdo ne ve nič povedati, da bi bil namestnik Clary storil kaj posebnega za razvoj pravnih znanosti in vendar je postal časten doktor — prava. Kakov povod je bil torej profesorskemu kolegiju, da je tako počastil grfa Claryja? Stvar je jednostavna in kaj lahko umljiva: to je priznanje nemških nacionalcev — za odpravo jezikovnih naredeb. Profesorji na vseučilišču v Graecu so znani in glasoviti nemški šovinisti. To je ravno karakteristika sedanjih političnih razmer v Avstriji, da visoke državne funkcionarje hvalijo in proslavljajo ljudje, katerim je pripadništvo k tej državi — svinčen podplat! Da, ravno graške provenijence je menda izrek o »svinčenih podplatih«.

Pa ni samo odprava jezikovnih naredeb, ki diči namestnika štajerskega, grfa Claryja, ki ga dela toli priljubljenega nemškim nacionalcem, ampak še druga prilika je bila, ko se jim je omilil. S postopanjem namreč povodom zadnjih glasovitih pevskih slavnosti v Graecu, katero postopanje je bilo tako, da so se Vsenemci sklicevali nanje v svojih srditih napadih na vojaško oblast, ker je bila ista tako — avstrijska, da je vojaškim osebam prepovedala udeležbo na rečenih slav-

stih in je odrekla sodelovanje vojaških godeb.

Politični odnošaji so danes v stanju akutne krize — tako, da od dne do dne gineva nada, da bi se ta kriza mogla rešiti normalnim potom in ne da bi morali operativno poseči vmes. Danes prebija naša država jedno najhujših kriz. V tem soglašajo vsi. Partamentarizem je tako degeneriral, da si sam ne more več opomoči, a državniki so tako temeljito izgubili vsako direktivo, da tudi ne vedo, kako bi razrešili to desperatno politično situacijo. To pa je v glavnem sad odprave jezikovnih naredeb in vsega, kar je sledilo nerodnega in krivičnega po takem krutem žaljenju naroda, ki ni le prevažen za državo po svojem številu in po svoji stopnji kulture, ampak je tudi znano o njem, da ne dopušča šal s seboj in da se je sleherni eksperiment na njegovo škodo vsikdar ljuto maščeval. In mož, ki je izvršil čin, ki je porodil za državo toliko usodnih posledic, je počaščen danes z diplomu častnega doktorja — prava!

Sedaj bi trebalo le še vedeti, koliko častitk je dobil graf Clary od avstrijskih ekscelenc!

Nagodba med Avstrijo in Ogrsko

Dogodki v Nemčiji, dejstvo, da je novi nemški carinarski tarif perfekcioniran, in iz tega izvirajoči strah, da nam Nemčija s koncem leta odpove trgovinsko pogodbo — vse to je čudežno vplivalo na avstrijsko in ogrsko vlado. Že nad 4 leta se brez vpeha pehata za nagodbo. Včeraj pa je bil g. Szell na Dunaju, se predstavil cesarju, konferiral parkrat z gospodom Kerberjem in potem z ministrom za vnanje stvari, grafom Goluchewskim, a danes že more »Neue Freie Presse« — ki je v notoričnih zvezah z vsemi temi gospodi — javiti, da bo nagodba sklenjena v malo dneh. Rečeni list povdarja tudi, da je parlamentarno rešenje carinskega tarifa v Nemčiji vsvarilo novo situacijo, ki sili na pojašnjenje političnega in trgovinsko-političnega položaja, ali z drugimi besedami: da se gg. Szell in Kerber hitita pripravljati na odpoved trgovinske pogodbe od strani Nemčije. To da se zgodi najdalje v februarju. Nagodba med Avstrijo in Ogrsko bo torej dogotovljena v malo dneh, ali vprašanje je, kaj se ima zgoditi, ako bo avstrijski parlament vstrajal v obstrukciji?!

To je tisto vprašanje, ki označuje vso

vrsti so škripali zobmi. Pokanje pušk je postalo gostejše, a ko je nekoliko sovražnih pešcev padlo, stopilo je petdeset družih z izzivalnim krikom na njih mesto.

Topovi so svirali svojo grozno melodijo nepremehoma, bojaželjnost je na obeh straneh vedno bolj rastla.

Bližal se je večer in napsdalec kopje pričelo je skrbeti, da jim Dewet, ko nastane noč, ne uide, ako ga prej ne dobijo v pest. Utrujeni vojaki pa so na vsak način hoteli doseči svoj cilj, ujeti Deweta; radi tega so vedno bolj silili naprej in naprej! Navdušenimi hura klicih hiteli so proti kopji, streljajoči svoje patrone. Dospeli so že v bližino osemsto metrov od kopje.

Med Bure-na kopji so medtem padle že tri granate in se tam razletele. Pet mož je bilo popolnoma razmesarjenih, nekoliko ranjenih se je stokaje plazilo proti vrhu, da se izognejo toči krogel, a krogle so jih vseeno dosežale in drug za drugim so padali na tla.

Nemogoče je bilo vzdržati se še nadalje na istem mestu in ni preostajalo drugega, nego pomakniti se na severno stran kopje. Van Rath je namignil svojim ljudem, naj se ne izpostavljajo kroglijam in naj se previdno, skrivaje se med kamenjem in pečini, pomaknejo nek oliko nazaj. Pomikanje nazaj pa

Smrti žrtvovani.

Črtica iz angleško-burske vojske.

Poslovenil Leopold Modic ml.

Oni Buri, katere so njihovi tovariši na kopji rešili nadaljnega zasledovanja angleških konjov, so jahali proti severo zahodu ter se nahajali kakega pol kilometra za kopjo van Ratha. Zveza med njimi in Dewetom pa je bila pretregana, ker so bili vmes sovražni konjiki. Hoteli so tu in tam neopaženo predreti in se z Dewetom sniti; a zaman je bilo vsako poskušanje in brez daljnega obotavljanja so se obrnili k svojem — Dornburjem.

Husarji so jahali nekoliko časa za njimi, a zšli so v ogenj pušk van Ratha in topov burske zadnje struze, katere je bila na prehodu gorovja. Eskadroni so naredili mojstersko ovinek in se potegnili iz obsega krogelj.

Van Rath je vsprejel dobrodošle tovariše v svoj oddelek. Bilo je namreč onih 50 Burov, katere je usoda pustila živeti še par ur. Razdelili so se med tovariše, opazovali sovražnika in boj.

Sovražni poveljnik je kmalu uvidel, kako umno je Dewet ravnal, da je vrgel na kopjo

sedanjo politično in parlamentarno zmešnjavo v Avstriji, tisto negotovost, da ne vemo, kam nas sproveda prvi prihodnji korak, da večer ne slutiti, kaj more prinesati naslednji dan.

Vprašanje obnovljenja trgovinskih pogodb. Predvčerajšnjem je bil v nemškem državnem zboru slednjič vsprejet nov carinski tarif v tretjem čitanju. Seja, v kateri je bil vsprejet carinski tarif, trajala je 18 in pol ur. Vsi poskusi socialistov, da bi se nadalje zavlačevali vsprejetje carinskega tarifa, so bili brezuspešni: ko je hotel posl. Singer govoriti k poslovnemu redu, mu predsednik Ballestrem ni dal besede. Po vsprejemu carinskega tarifa so členu večine šesttitali kancelarju grofu Bülowu in državnemu tajniku grofu Posadowskemu.

Paralelno s temi dogodki, ki bodo velike važnosti tudi za naš notranjo politiko, došlo je poročilo o izvajanjih italijanskega ministra za vnanje stvari, Prinetti, v večernejši seji italijanske komore. Isti je odgovarjal na interpelacije glede odpovedi trgovinskih pogodb z Nemčijo in Avstro-ogrsko in zatrdil, da ni do sedaj dobil še nikake niti oficijelne niti oficiozne vesti o odpovedbi trgovinskih pogodb. Pojašnjeval je nadalje, da ni res, da bi se morale trgovinske pogodbe odpovedati že pred novim letom, to da se lahko zgodi tudi pozneje in bodo pogodbe v veljavi še jedno leto po odpovedi.

Sicer pa ne bo obnovitev trgovinske pogodbe z Nemčijo delala nikakih težav. Kar se tiče trgovinske pogodbe z Avstrijo, menil je minister, da ima od iste več koristi Avstro-ogreci, nego Italija. Nasprotniki pogodbe z Italijo v Avstriji da se opirajo samo na znano vinsko klavzulo. V slučaju pa — je nadaljeval minister —, da Avstro-ogrska odpove trgovinsko pogodbo, bodo italijanski delegati pretresali vse pogodbene točke, ter skušali doseči novo pogodbo, ki bo pravična obema državama. Minister je tudi izrazil uverjenje, da avstro-ogrsko tržišče tudi v bodoče ostane odprto italijanskemu vinu. — Slednjič je Prinetti zatrdil, da je že vse pripravljeno za sestavo novega carinskega tarifa, ako bi bil isti potreben.

Akcija proti Venezueli Kar se tiče bombardiranja mesta Puerto Cabello, o katerem smo poročali včeraj, potrjuje isto danes doleži vesti. Le glede vzroka bombardiranja današnje vesti nekoliko spopolnajo večerajšnje. Angleškega parnika »Topaze« da se je polastila neka venezuelska banda in prepodila kapitana ter mornarje. V sled tega stili bili takoj odposlani v Puerto Cabello vojni ladiji »Charybdis« (angleška) in »Vineta« (nemška), katerih moštvo je Venezuelcem zopet odvzelo parnik in snelo z istega venezuelsko zastavo, katero so bili napadali nadeli. Poveljnik ladije »Charybdis« je od oblasti v Puerto Cabello zahteval radi tega čina zadoščenje, a ker se mu to ni dalo, je bombardiral utrdbo.

Položaj v zadevi Venezuele je sedaj sledeči:

Vsa odgovornost za akcijo proti Venezueli pada na Nemčijo, kakor tudi odgovornost za pogreznjenje venezuelskih vojnih ladij, stalo je mnogo novih žrtev. Granate udarjale so neprenehoma na kamenje, ki je razbito le telo na vse strani ter sejalo pogubo. Na zemlji je puhtela kri, kakor v mesnici in kroglice iz sovražnih pušk so padale ob pečine kakor toča.

Po petih minutah boja skrčilo se je število branilcev kopje na sedemdeset mož, med katerimi pa ni bilo niti enega, ki bi bil le sanjal o predaji. Bili so si v svesti, kako važna je pozicija, katero držijo, in da s svojo vstrajnostjo obvarujejo mnogo, mnogo svojih rojakov pred ujetjem; in vsi, kolikor jih je bilo še živih na kopji, pošiljali so neprestano smrtonosne svinčenke med sovražnika. Razdraženost, ki je z enakim bojem vedno spojena, dospela je do vrhunca. Buri na kopji so škripali zobmi, nekateri so molili, drugi kleli, tretji pa na vse mogoče načine psovali nasprotnika. Ogluševalno je bilo pokanje in gromenje, granate so sledile jedna za drugo in metale v zrak velike kamne, ki so o padanju uničevali vse, kar je bilo v njih obsegu. Divja besnost se je polastila vseh. Duh krvi na bojišču, sopari potu, smrad smodnika, vse to jih je žegotalo v nosnicah, možgani so delovali po bliskovo, mrzlca jih je spreletavala in ko so videli, da se sovražnik trdovratno približuje, smejali so se mu od divje besnosti.

(Pride še.)

kar je včeraj odkrito povedala angleška vlada v angleški spodnji zbornici. Nadalje ste Anglija in Nemčija dovolili v to, da se tudi Italija pridruži akciji in se tudi ona udeleži blokade venezuelskega obrežja. Vlasti se nadejajo, da Castro vsled tega ne bo hotel izzvati vojne. Zedinjene države stoje še vedno na stališču, da ne bodo nastopale proti Angliji in Nemčiji, čeravno so se z bombardiranjem Puerta Cabella kršile obljube, storjene ameriškemu vladi. Zedinjene države so ponudile Angliji in Nemčiji svoje posredovanje v sporu z Venezuelo, kar je angleški minister za vnanje stvari, Lansdowne, potrdil v zbornici lordov.

Kljubu temu pa se v Zedinjenih državah oglašajo odlični in upljivni možje, ki trdijo, da bodo Zedinjene države slednjič vendar-le morale poseči vmes, v obrambo Venezuele, ker ni zaupati Angliji in Nemčiji. Prva da se da zavajati po želji maščevanja, drugi pa da ne ugaja Monroe-doktrina (Amerika Amerikancem), ker stremi po tem, da bi si pridobila kaj ozemlja v Ameriki.

Nadaljujejo se zaplembe venezuelskih ladij in ste bili na novo zaplenjeni ladiji »Zamorra« in »Restaurador«.

O gibanju v Venezueli se poroča, da se je pojavila struja, ki zahteva, naj bi predsednik Castro odstopil in bil izvoljen drugi predsednik, ki bi se pobotal z Anglijo in in Nemčijo.

Iz Caracasa so tamošnji nemški trgovci brzojavno pozvali Nemčijo, naj vsprejme predlog glede razsodišča, ker bo sicer Castro šel do skrajnosti in se je že začelo bojko tirati nemško blago.

Nemcev in Angležev v Caracasu se je polastil velik strah in je 114 njih pobegnilo v poslopje ameriškanskega odposlanca.

Slednjič prihajajo tudi vesti, da maršira več ustaskih glavarjev — med njimi E. M.cott in Fernandez — na čelu svojih čet iz Maracaiba v Caracas. Njih prihod gotovo povzroči politične komplikacije.

Tržaške vesti.

Imenovanje v sodni stroki. Ministerski predsednik kakor voditelj ministerstva za pravosodje je imenoval pristava za obsežje višega deželnega sodišča tržaškega, F. d. e. l. i. j. a. S. a. v. o., sodnim pristavom v Pulju.

»Razkrinkano lopovstvo«. Tako je bil naslov članka, ki nam ga je posvetil »Slov. Narod« v odziv na členek, doposlan nam s Štajerskega vsled poročil v listih, da je g. državni poslanec v debati o krošnjarstvu imenoval češko politiko »otročje«.

Kakim orožjem se bori »Slov. Narod« proti nam tudi ob tem vprašanju, to pripoveduje že naslov sam.

Ker pa nam tudi »lopovstvo« ne jemlje sape, pridemo jutri z nekoliko odgovora.

Na hudo bolezen ostro travo! Usodna vest iz Poreča, priobčena po »Naši Slogi«, da je namreč naš tržaški vladika sklenil s poreskim vladiko pakt, da z združenimi močmi zatreta po vsej Istri zadnje sled slovanskega bogoslužja v večo čast in slavo latinizatorske ideje, ki pa ob naših razmerah ni nič drugega nego ideja raznorodnja in poitalijančenja našega naroda — je napravila botosten utis vsepovsodi, kjer bijejo srca v strahu in skrbi za bodočnost naroda.

Naš narod je pobožen in veren vsevpred. A ravno ta okolnost še posebno povečuje njegovo bol, njegovo žalost. — Utis one vesti je tem bolestnejši, ker narod vidi, da se mu grdi, nesrečonosni oblaki dvigajo od tam, kjer je vsikdar videl svoje varstvo in svoje zaščito, od kjer je verno pričakoval pravice in usmiljenje, če je tudi ni našel nikjer drugje: da se mu dviga nad glavo huda ura od tam, od kjer je pričakoval luči, duha oživljajočih, v nesreči blažilnih solnčnih žarkov.

Hudo, prehudo je, kar doživlja sedaj naš narod po Istri, prebolesto je zanj, ko mora gledati svoje višje pastirje v družbi — onih drugih; bolesto, prebolesto, ko muna vstaja taka sedanost po toliki veri in po taki zvestobi v minulost; zgoče, prežgoče je, ako so narodu, ki je bil vsikdar zvest v svoji veri, ravno oni, v katerih pravičnost in ljubezen je neomanjo zaupa, pripravili tako britko desiluzijo...

Ali že »Naša Sloga« je dobro povdarjala: Mi si ne želimo boja, mi ga ne iščemo! Ali če se že hoče boj, če že nam mejejo rokavico: poberimo jo možko!

Mi se ne smemo omejevati na obtožbe na adresu njih, ki so nam začeli sekati rane. Mi

moramo resno misliti na obrambo. A če hočemo v tej obrambi slediti pravi taktiki, ne smemo ni za trenotek pozabiti na one, katerim bi bila najzadnja briga ta, kako naš narod svojega Boga moli, ako ne bi imeli pri tem svoje — politike. Na one za kulisami ne smemo pozabiti, ki uporabljajo svoj silni aparat in pritiskajo.

Kraj vse nevolje, jeze, razočaranja našega ne sme biti vendar nikdar prostora malodušju, resignaciji. Čim huja je nevarnost, tem intenzivneja mora biti naše delo za obrambo pred nevarnostjo, čim huja je organizacija nasprotstva, tem kompaktniji mora biti narod v svoji obrambi! In potem, kakor je rekla »Naša Sloga«: Što Bog da i sreča ju-načka!

Reški »Narodni list« pa vsklika na adresac latinizatorjev:

»Na ljuto ranu ljuto travu!« (Na hudo rano treba ostre trave!). Proti tem latinizatorjem ima naš narod dve, a v najhujem slučaju tudi tri izvrstna sredstva. Ni drugega, nego poseči po njih, »pak kud puklo puklo.«

Politično prodajanje v Trstu. Kakor je sporočila »Edinost« od dne 13. t. m. je tržaški župan umaknil z dnevnega reda mestnega sveta predlog radi zabranjenja prodajanja po cestah in hišah, kateri predleg je zadeval: oglje, drva, jajca, olje in maslo. — Čudom smo se čudili, ko smo čitali, kaj namerava naše »napredno« mestno starešinstvo. Osobito smo se morali smejeti namerjani prepovedi, kar se tiče oglja, drv in jaje! Tak prepoved bi bila, po našem mnenju, smešna — nemogoča, ker za tako prepoved nima magistrat drugih vzrokov, nego onega, da se te predmete vozi v Trst na nesnažnih vozeh! Temu bi se dalo odpomoči, ako bi magistrat poslal vsaki dan do Bazovice, kakih 50 gosposkih kočij, na katere naj bi Čiči in Brkini naložili oglje in drva!

Tako bi bilo vstreženo polentarjem, ki so prišli sem nagi in gladni, a bi hoteli sedaj gledati tu le — pozlačene vozove!

Mi umejemo pritožbo mestnih oglarjev, ker je res hudo gledati onega, ki ne plača nikakih davkov tu, da prodaja oglje pod navadno ceno in s tem škoduje domačem mestnim trgovcem z ogljem. Temu se pa da odpomoči brez obče prepovedi uvaževanja. — Doleči naj se trg, na katerem bi mogel tuji oglar prodajati svoje blago; prepove naj se le prodajanje po ulicah in hišah — kakor je že bilo pred leti. Glede drv se po našem mnenju ne sme omejevati svoboda trgovine, ker tu niti nimamo trgovcev, ki bi živeli le od prodajanja drv.

Trgovino z jajci ni smeti omejevati na nikak način, ker bi potem morali meščani še dražje, nego sedaj, plačevati stara, po zalogah preležana jajca.

Mestno prebivalstvo bi moralo pač biti celó hvaležno onim trpinom furlanske in slovanske narodnosti, ki lazijo po hribih in dolinah za to, da si prislužijo par kronic, a nam za to dovajajo sveže, dobro blago.

Kar se tiče olja, masla in žganja, je želeli, da se kaj ukrene in zabrani prepogoste sleparije, ki se dogajajo dan na dan v našem mestu. Ker je pa med sleparskimi prodajalci tudi poštenih, s poštenim pristnim blagom, bi mi svetovali, naj se pazi bolj strogo, nego do sedaj, na one, ki prodajajo ponarejeno blago za pristno in naj jih v slučaju, da so jih zalotili, kaznujejo strogo.

O tej razpravi naj se ne pozabi tudi razprodajalcev ponarejenega mleka, ker se tudi s tem predmetom dogaja marsikaka sleparija.

Stroga kazen bi po našem mnenju, ako ne povsem zatrla, pa vsaj omejila te in slične, premnogokrat tudi zdravju škodljive sleparije.

V tem oziru ne bomo tudi mi branili nikogar, ker je nam — kakor vsemu poštenemu meščanstvu — le na tem, da se enkrat za vselej zaustavi rokodelstvo vsem onim, ki se igrajo z zdravjem in mošnjičkom lahkovnega ljudstva.

Zveza slovenskih pevskih društev. Prvotni osnovalni odbor je ravnokar razposlal okrožnico vsem slovenskim pevskim društvom, v kateri naznanja, da so pravila »Zveze slovenskih pevskih društev« oblastveno potrjena in »Zveza prične svoje delovanje v smislu § 55. pravil takoj, ko pristopi vsaj šest pevskih društev. Ker pa mora po § 6. pravil vsako posamično društvo svoj pristop k »Zvezi« skleniti na svojem obnem zboru in ta sklep pismeno naznaniti zveznemu upravnemu odboru, obrača se prvotni osnovalni odbor »Zveze« do vseh slo-

venskih izrečno pevskih in pa takih nepolitičnih društev, ki poleg družega svojega namena goje tudi slovensko petje, naj blagovole proučiti poslana jim društvena pravila in naj, ako na svojem obnem zboru sklenejo pristop k »Zvezi«, ta sklep pismeno prijavijo osnovalnemu odboru vsaj do 1. marca 1903. Prijave sprejema do tedaj gospod profesor Matej Hubad, koncertni vodja »Glasbene Matic« v Ljubljani, pozneje pa upravni odbor, ki se bo volil na glavni skupščini. Združenje vseh slovenskih pevskih društev bo velike važnosti ne samo za razvoj petja posamičnih pevskih društev, ampak tudi eminentno kulturnega in socialnega pomena. Trdno torej upamo, da ne bo nobenega slovenskega pevškega društva, ki ne bi pristopilo k »Zvezi slovenskih pevskih društev«. Takoj po preteku obroka za pristop se skliče skupščina zveznih odposlancev (občni zbor), da se izvoli upravni odbor in da stem »Zveza« redno začne delovati.

Kaj so iskali?! (Po pomoti zakasnjeno.) Na dan shoda v Trebčah je trojica »Kolašev« zašla v neko tamošnje krčmo, v kateri je bilo sedem tržaških lahončkov in med njimi eden Raskovičevih sinov.

Ti »junaki« so prav po lahonško izzivali in žalili Slovence in slovensko narodnost.

Naša trojica bi bila gotovo pokazala lahonskim izzivačem vrata, da ni bila v družbi gospic. Radi tega se je vzdržala od vsake reakcije.

Ko je nekoliko pozneje prišla družba naših »izgublencev« v društveno krčmo in ko so ostali »Kolaši« — bilo jih je 13 — čuli o izzivalnem nastopu Raskovičancev, je bilo treba vse energije starejših pevcev, da so zabranili primeren obračun z lahonskimi izzivači.

Ti laški neumneži iščejo nesrečo, katero gotovo najdejo, ako bodo hodili izzivat po naši okolici.

Opozarjamo te ljudi, naj pazijo, kaj delajo, da ne bo potem upitja, češ: glejte jih, slovenske divjake, kako napadajo mirne meščane!

Mi ne iščemo prepira in ne žalimo, ali zapomniti si, da se žaliti tudi ne puščamo!

Kolaš.

Joras je — šel! Od meje med 1. in 2. okoličanskim okrajem: Muncipalizacija javnega diščenja v Trstu je odnesla tudi človeka, čegar služba sicer ni bila taka, da bi se rado govorilo o njem, o katerem se je pa faktično mnogo govorilo in mnogo tožilo. Čitateljem »Edinosti« je znano, koliko pritožb smo že uložili proti malovestnemu postopanju konjedera Jorasa. Vse zastoj. Mož je bil hlapec camorre, je bil gibčen agitator in se je tudi sicer po vseh svojih svojstvih izborno podajal v čudni tržaški ensemble; zato mu ni mogla bližu nobena pritožba, zato je bil nedotakljiv. Vsaka pritožba je ostala brezuspešna kakor — neutemeljena.

Sedaj pa so ga vendar odstranili in o čudž: o tej priliki so se sklicevali tudi na preiskave vled pritožb. Po takem tudi naše pritožbe niso bile tako neopravičene.

Nesreča na morju? 25 letni zasebni uradnik Ludovik Schwagel, člen veslarskega kluba »Hansa«, podal se je v nedeljo popoldne s tremi svojimi prijatelji, Lübeckom, Seifertom in Hauptom, v neki mali klubovi jadrenici na morje. Ker se dotični do večera istega dne niso še povrnil, je bila Schwagelova družina v srbeh ter je Schwagelov brat naznanil ta slučaj pomorski oblasti.

Ker je pihal na večer močen veter in je bilo nemogoče, da bi se bili mogli Schwagel in njegovi tovariši povrnuti v luko, podal se je takoj na morje jeden parnik finske straže, da bi našel izletnike, ali iskanje ostalo je brez uspeha. Tudi včeraj sta ves dan iskala čoln dva parnika, a ravno z istim uspehom. Bati se je torej, da so izletniki utonili.

Dražbo promičnin. V sredo, dne 17. dec. ob 10. uri predpoldne se bodo vlad. »arbitre« tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe promičnin: ulica Gelsi št. 3, hišna oprava; ulica Bo-schett« št. 5, 1 kočija; ulica S. Francesco št. 16 B, mizarske klopi in hišna oprava; ulica S. Francesco št. 16, hišna oprava; ulica delle Legna 4, kolesa; trg Caserma 4, hišna oprava; ulica Cavana št. 13, oprava v zalogi in razno.

romenski vestnik. Včeraj: toplomer 1. uri zjutraj 27 ob 2. uri popoldne 75.0. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 770.5 — Daaes plima ob 9.41 predp. in o 11.6

pop.; osek 4.16 predpoludne in ob 4.21 popoludne.

Društvene vesti.

Za »Božičnice« so nadalje doposlali: g. Kornelij Gorup 100 K, g. Ivan Narobe, župnik v Divači 10 K, ga. Viktorija Lukša Prosek, g. Matija Sila, dekan v Tomaju, ga. Marta Lasič na otoku Krku po 5 K, g. Matej Škrbec, župnik Korte (Istra), ga. Karolina Ipavc v sv. Križu, g. Jakob Sila, katehet Trst, ga. Verginija Samokec Opčine, g. Josip Grosič, župnik Beram (Istra) po 4 K: g. Ivan Fiego, kapelan v Lokvi 3 K; g. Štefan Janko, duhoven v Podgrajah z željo, da bi dobri Bog obudil mnogo usmiljenih src, 2 K 20 st., g. Josip Omers, župnik Sežana, g. Fran Kosec, župnik Katinara, ga. Mimi Zelen Seaožeče, g. Viljem Dominko, vodja Gorica, g. Albert Šubie, profesor Koper, g. F. S. S. S. Prosek, ga. Franica Bartoš, Gradež po 2 K.

Rodoljubni gosp. Vekoslav Baša nabral med prijatelji v Zidanem mostu 6 K, gosp. Andrej Godina poslal 5 K, katere je nabral med prijatelji g. Maks Sancin pri g. Ivanu Sancinu v Škedenju, g. Josip Turk 5 K, g. poslanec Vatovec 15 K, ga. Sonja Hvala, ga. Ana Seles, g.ica Justa Gasperšič in g. Josip Nagode po 2 K, g. Trobec in ga. Ana Gasperšič po 1 K, ga. Josipina Kranjc 6 K, g. Leopold Štrekelj 4 K, ga. Jelislava Gulič 3 K, g. Marušič, ga. Marija Perhave in ga. Barbara Laj po 2 K, g. Anton Truden doposlal 2 zaboja pomaranč, 1 zaboj dateljev in eno vrečo fig.

Bog povrni stotero vsem darovalkam in darovalcem!

Nadaljnje darove vsprejema

Maša Grom, blagajničarica

Via Conicoli št. 1, I. n.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija na Greti se je nabralo o priliki poroke dveh »Adrijašev« v »Nar. domu« v Berkovljah 6 K 38 st.

Zasebni otroški vrtec v Rocolu vabi na »Božičnice«, katero priredi se sodelovanjem goslarjskega zbora v uedeljo dne 21. decembra 1902.

Vspored: 1. »Molitev«, 2. »Pozdrav«, 3. »Tožba«, prizor, 4. »Beg v Egipt«, deklamacija, 5. »Živa slika«, 6. »Tolažba«, prizor, 7. »Sirota«, prizor, 8. Petje, 9. »Božična«, deklamacija, 10. »Štirje letni časi«, prizor, 11. »Dreček in bukve«, prizor, 12. »Žva slika«, 13. »Na božični večer«, igra, 14. Zahvala. — Med posamičnimi točkami, svirajo goslarji iz sv. Jakoba. — Začetek točno ob 4. uri popoludne. — Ustopenina 40 stotink, radeži 20 stotink.

Ker je ta vrtec v vsakem obziru potreben vsestranske podpore, nadejamo se obile udeležbe.

Vodstvo.

Občni zbor pevskega društva »Primorec« v Trebčah, ki je bil sklican za minolo nedeljo, so odložili na prihodjo nedeljo dne 21. decembra. Dnevni red je sledeči: pozdrav predsednika, poročilo tajaika, poročilo blagajnika, letni račun, volitev odbora, eventualni predlogi. — Na obilno udeležbo uljudno vabi odbor.

Vesti iz ostale Primorske

Volitev župana v Veprinca. — Iz Veprinca nam pišejo včerajšnjega dne:

Danes se je vršila volitev župana in občinske deputacije. Od takozvane »isticijanske stranke« manjkala sta oba — Nemca; Quitta Konrad in Meese Oswald. Tako je bilo njih 10, naših pa 6. Ker torej oni niso imeli dve tretjini, izjavila je manjšina, da se ne mené se za morebitno globo, ne udeleži volitev, ako jej večina ne pripozna enega svetovalca. Večina je ustragla teje zahtevi. — Županom je bil izvoljen Angelo Stiglic z njegovimi 10 glasovi, dočim so naši oddali bele glasovnice. Svetovalci pa: Antonio Gasparich (kapitalist po receptu zaveznika Krstičevega, znanega davčnega uradnika Schreiberja), Ivan Andrelič (velja isto kakor pri Andrelehu), Mate Žgante in Ivan Bašič. — Posledaji je naš.

Homatije v županiji dekanski. Te dni so izvedeli čitatelji iz tozadavnega brzojavnega sporočila, da so posl. Spinčić in tovariši v zbornici poslancev uložili interpelacijo radi razpisa novih občinskih volitev v Dekanih. Interpelacija se bavi z odgovorom, ki ga je bil dal ministerski predsednik kakor vodi-

telj ministerstva za notranje stvari na interpelaciji dne 15. februarja t. l. radi dogodkov v občini Dekani in pravi doslovno: »Razpuščenje občinskega zastopa je hotel voditelj italijanske gospodovalne stranke v Istri — pod čegar poveljstvom je baje voditelj okrajnega glavarstva v Kopru in kateremu se e. k. oblasti v Istri tudi sicer pokoré v različnih vprašanjih — ker členi občinskega zastopa nočejo, kakor dela občinski predstojnik, slediti njegovi politiki. Interpel oja pripoveduje tudi, kaka pretvora je služila oblasti za razpuščenje občinskega zastopa; pripoveduje, kako je bil en člen komisije kaznovan, kako je bil komisar pravočasno opozorjen na to, a kako se komisar niti menil ni za to. In radi tega da je e. k. namestništvo razveljavilo ves volilni čin.

Interpelacija zaključuje doslovno: To si prebivalstvo tolmači na načn, da se je zopet odjenalo pod pritiskom voditeljev italijanske gospodovalne stranke, da dobe isti priliko, da na volitvah, tretjih v dveh letih, zopet poskusijo svojo srečo, in da se je že v naprej računalo z omenjeno okolnostjo: ako izpadejo volitve italijanski gospodovalni stranki v prilog, bô vse v redu; ako ne, se pritožijo proti volitvam z zavestjo, da bodo iste uničene, kakor so bile v resnici uničene.

Istotako, kakor je bil radi grehov bivšega z italijansko stranko zvezanega župana kaznovan z razpuščenjem nedolžni slovenski čuteči občinski zastop, so zdaj radi pogreškov od strani funkcionarjev, določenih od strani e. k. namestništva, kaznovani z uničenjem volitev pošteni slovensko čuteči volilec, ne da bi bili isti (volilec) kaj zakrivil, ter so obojeni v izgubo časa in denarja, mej tem ko se občina še na dalje protizakonito upravlja.

V imenu pravičnosti, zakona in objektivnosti, s katero se sedanja vlada toliko ponša, katere pa ni v južnih deželah, posebno v Primorju, nikakor občutiti v nobeni stroki javne uprave, stavljajo podpisani do njegove ekscelence ministerskega predsednika, kakor voditelja ministerstva za notranje stvari vprašanje:

Kako more njegova ekscelenca opraviti postopanje podrejenih mu oblasti in uradnikov glede občinske uprave in volilnih stvari v občini Dekani, okraj Koper v Istri?

Je-li njegova ekscelenca pri volji, ali razveljaviti odločbo e. k. namestništva v Trstu, s katero so bile uničene z dnem 4. junija dovršene občinske volitve v Dekanih, ali pa, če se mu zdi to nedopustno, skrbeti za to, da se volitve za novi občinski zastop, ker je bil stari zastop radi pogreškov bivšega občinskega načelnika dne 12. marca razpuščen in je izvolitev v juniju tekočega leta izvoljenih uničena, nemudoma razpišejo na podlagi obstoječih volilnih list in da se izvedenje volitev poveri objektivnim in nepristranskim funkcionarjem?!

Prokleti lažjivci! Pišejo nam: Gospod urednik! Vam se bo videl naslov ti moji notici neparlamentaren, niti ni v soglasju v tako imenovanim »bon tonom«, ali jaz res ne vem, kako bi imenoval lumparije napisane v tukajšnjem židovskem »Piccolo« od dne 14. t. m. V poročilu o neki prizivni razpravi, na kateri je bil »veliki Italijan« Pustojna (!) iz spodnje Škofije kaznovan na večdneven zapor, ker je ščuval — šolske otročiče proti odtotnemu g. učitelju — proti njemu, ki ima prvo dolžnost, da ponuže otroče mirnega in dostojnega vedenja — v poročilu o tej razpravi torej p še omenjeno židovsko glasilo, da je Spodnja Škofija (Albaro di sotto!) obljubena po ogromni večini od — laških prebivalcev!!!

Niso li to: prokleti lažjivci? Ako niso povejte mi Vi, kako ime zaslužeje oni, kateri vedoma tako nesramno laže?! V Spodnji Škofiji ni niti en odstotek Lahov (mej temi je pa ravno tisti Pustojna, čegar priimek najboljše kaže, kake vrste Lahji so na Škofijah!) Če je torej »Piccolo« tako brezobrazen, da govori o ogromni italijanski večini v Škofiji, potem mora biti vsakdo na jasnem, kolike vrednosti so podatki tega falsifikatorja o entnografskih razmerah po drugih krajih Istre, s katerimi podatki ravno te dni posebno slepari svoje čitatelje in drugo javnost!! Če v krajih, kjer faktično Italijani ne so stavljaajo niti 2 odstotka prebivalstva, z držnim čelom govori o ogromnih italijanskih večinah, potem se sploh neha vsaka polemika s takimi — prokletimi lažjivci!

Ne, v Spodnji Škofiji ni Italijanov! Pač pa je bilo, to je res, dokaj politično korumpiranih ljudi, kar pa je zopet sramota onih, ki edino le radi interesá svoje stranke, širijo korupcijo in demoralizacijo med ljudstvom. O da, v Spodnji Škofiji je bilo individuvov, ki so vredni koperske gospode, varvanke »Piccolove«! Temu se ni čuditi, po tem, kar nam pripoveduje uvodoma omenjena razprava!

Nekdaj smo se čudili na nekdanjem podivjanju mladine v Spodnji Škofiji. Sedaj se ne čudimo več.

Sedaj vemo vse! Sedaj, ko znamo, da je Italijan ščuval otročiče, naj napadajo — lastnega učitelja, sedaj nam je znano tudi, kedo je podivjal domačo mladino v Spodnji Škofiji!

To je stranka — prokletih lažjivcev! Povemo pa naj še, da je Pustojna Slovenec ali Italijan, kakor že — kupčija naša! To je dokazal že večkrat o raznih volitvah!

G. učitelja pa pomilujemo, da ima posla s takimi ljudmi, kakoršnji so oni, v katerih imenu — laže in falsificiruje »Piccolo«.

Prebivalce Spodnje Škofije pa pozivljemo, naj se lepo zahvalijo za Pustojnove nastope, ki se delajo sramoto le izzivalcu samemu, ampak tudi poštenim prebivalcem Spodnje Škofije.

Eden od popra.

Vesti iz Štajerske.

V Ptujju je 13. decembra preminul najstarejši člen in zadnji še živeči ustanovnik ptujške čitalnice. Dosegel je reliko starost 85 let in je bil še do letošnje spomladi precej trden ter je prihajal rad v čitalnico, kjer je bil zaradi dovtipov jako priljubljen družabnik. Bodi mu zemljeva lahka!

Družbo lovskih tatov je prijel v mariborski okolici orožnik Verkovanik. Na čelu te družbe je bil kmečki sin Rožič, na katerega do mu so našli orožniki vse polno divjačin.

Razne vesti.

Zločinec ubil zločinca. Dne 10. t. m. se je vršila v Mitrovici glavna razprava proti Palcu Arnošu radi umorstva na škodo Mateja Jägera, storjenega v noči med 20. in 21. majem. V rečeni noči je Jäger, ki je bil poznan kakor največi tat in je bil mnogokrat kaznovan radi raznih zločinstev, povabil Arnoša v neko krčmo, kjer ga je, ko sta se dobro uspila, nagovoril, naj gre žnjim krast. Ker pa je bil Jäger že znan občinstvu in orožnikom kakor tat, je Aroš v šumi Vukojevaški izjavil, da ne gre žnjim, ker se boji zopora in da ga hoče ovačiti. Na to je Jäger Arnoša sunil in mu zagrozil, da ne bo (Arnoš) nikogar več izdajal. Potem pa je Arnoš od zadel ustrelil iz samokresa in zadel Jägerja v ledja. Posledaji se je zgrudil, a Arnoš ga je potem ležečega ra tleh, nekolikokrat udaril se sekiro po glavi, a da je bil gotov, ga je še z nožem trikrat ubol v trebuh ter odšel domov.

Radi tega zločina je bila že enkrat razprava v Osičku, na kateri je bil Arnoš rešen obtožbe. — Valed pritožbe državnega pravdoika je bilo deligirano sodišče v Mitrovici za novo razpravo, na kateri je bil obtoženi obso en na 14 let težke ječe. Obsojeni je prijavil pritožbo ničnosti.

Zakopan burski denar. List »Daily Mail« je bil prinesel vest iz Jahannesburga, da je bilo 130 000 šterlingov burskega denarja, odposlanega v Nemčijo. V Transvalu pa ne verujejo v to vest, marveč menijo, da je ta denar zakopan kje v Transvalu. Prej, nego je bila zavzeta Pretorija, je d šel upravitelj rudnikov Munik v Pietersburg ter je naložil na voze težke skrinje v katerih je bilo zlato. To je dal zakopati, da bi je Angleži ne zaplenili.

Brzojavna poročila

Državni zbor.

DUNAJ 16. (B.) — Zbornica poslancev. — Med d štimi spisi je interpelacija posl. Breiterja radi baje namerjane uporabe § 14. za vladno predlogo o zvišanju dotacije za najviši dvor, kakor tudi za proračunski provizorij; dalje interpelacija posl. Breiterja, da-li obstoji med severno železnico in vlado kakov tajen dogovor, da mora privilegij severne železnice neopovedljivo trajati dalje — in če ne obstoji tak dogovor, klaj oo izvedeno podržavljenje severne železnice. — Dalje je interpelacija posl. Kafana radi

zadnje poplave s peskom iz reke v Oseku. — Poslanec Stein je vprašal predsednika, da li hoče zahtevati od ministerskega predsednika, da se z ozirom na to, da hočejo Čehi se svojimi najujami predlogi preprečiti razpravo o proračunu, črta ali zapostavi sosebno v proračunu za leto 1903. postavljeni subvencijski obrok za Prago v zneaku 1.600.000 kron.

Zbornica nadaljuje specialno razpravo zakona o krošnjarstvu, začeti s § 18.

Dogodki v Venezueli.

CARACAS 15. (B.) Angleško-nemški ultimatum je bil v Puerto Cabelo izročen ob 4. in pol uri popoludne. Obstreljevanje je začelo ob 5. uri. — Ultimatum je bil naslovljen na carinarskega kontrolorja in pravi: Počešćamo se obrniti Vašo pozornost na predstoječa dejstva: angleški parnik »Toppaze«, ki je izkrcaval oglje, je bil zaplenjen in opljenjen, s častniki in moštvo se je nepristojno postopalo in slednjič se jim je dovolil povratek na ladjo.

Včeraj je bil kapitan prisiljen sneti zastavo. Amerikanski podkonzul nam sporoča, da je vse to izviralo prebivalstvu, ne da bi bila krajna oblast posegla vmes. Mi vas prosimo, da v imenu venezuelske vlade takoj daste ladji angleškega brodograja zaostreaje za sramutenje angleške zastave ter da jamčite, da se taki dogodki ne bodo ponavljali ter da nemški in angleški prebivalci v tem pristanišču ne bodo več nadlegovani.

Stenograf

za slovenski in nemški jezik, absolviran srednješolec, išče službe v odvetniški pisarni. Ponudbe v uredništvo našega lista.

Friderik Steindler

ulica Aquedotto št. 2. (zraven cvetličarja G. Gherdol).

Specijaliteta v predmetih iz gumiya, priprave za zravnavanje, stroj za metati vodo, zdravniški pasovi, steklenice za dojenje otrok, galoški tovarne „Boston Rubber“.

Sprejemajo se poprave.

Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poroštvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, tajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udoben, modern sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištvev brezplačno.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
TRST
TOVARNA ZALOGA
Via Toga vogal Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje)
Via Limitasso in Via Riberge št. 21
Telefon št. 670.
veta za specijarij, zrcal in slik. Izrežnje naročbo tudi po posebnih načrtih.
Gene brez konkurenco.
LUSTROVANJE CERNA LASTONI IN FRANKO
Predmet postavio se na pa, obrod ali železnico franko.

MATTONI
GISSHÜBLER
naravnih mineralnih kiselin

STROKOVNE KNJIGE

za krojaštvo.

1. Knjiga krojaštva za moško obleko 6 K
 2. Krojni vzorci " " " " 3 "
 - Obe knjigi ob enem naročeni 8 K.
 3. Toaleta za žensko stroko 3 K
 4. Krojni vzorci za perilna oblačila . . . 3 "
 - Obe knjigi ob enem naročeni 8 K.
 5. Vse tri knjige ob enem naročene 6 K
- Knjizice za vpisovanje mer za moške ali ženske 1 krono.

Naslov:

M. KUNC, Ljubljana.

Na milijone dam

Zabi „Feolin“. Vprašajte Vašega zdravnika, ako ni „Feolin“ najboljši kozmetik za kožo, lasi in zobe. Najgrši obraz in najostudnejše roke zadobe takoj aristokratsko finost in obliko z rano „Feolina“. „Feolin“ je langlesko mlo sestavljeno iz 42 zlatnih in svežih ediš. Jamčimo, da se s porabo „Feolina“ popolnoma opravijo gube na obrazu, kožni črvi, ogorenje, rudeče na nosu itd. „Feolin“ je najboljšo sredstvo za čiščenje in vzdrževanje in olepšanje lasi, zabranjenje iste proti odpadanju, plešmi in boleznim v glavi. „Feolin“ je tudi najnaravnije in najboljšo sredstvo za čiščenje in vzdrževanje in olepšanje lasi, zabranjenje iste proti odpadanju, plešmi in boleznim v glavi. „Feolin“ je tudi najnaravnije in najboljšo sredstvo za za čiščenje zob. Kdor redno rabi „Feolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Vrne se takoj denar, ak bi „Feolin“ re imel popolnega vspeha. Cena komada 1 K 3 komadi 2.50 K, 6 komadov 4 K 12 komadov 7 K. Poština za 1 komad 20 st. od 3 nadalje 60 st. Povzetje 60 st. več. Glavna zaloga M. Feith, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 38. I. nadst.

Zaloga v Trstu: L. Nagelschmid, zaloga in prodaja na drobno pri Ett. Zernitz ul. Stadton 2. Jos. Zizon ul. Caserma S. Agenzia Zullin, Corso 21. Ivan Angeli, ulica Canale 5, Ivan Cilia, Anton Schuster, Aequa 5.

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Dobi se bogata izbira pianet, calmatik, pluvial, humeral, r. ketov, kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, rituaov, diurov in očesvilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, k. lihov, eborjev se srebrno kupo. **Jedina zaloga za celo Primorje** kopev v vsaki vrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem karionu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve. **Zaloga sveč in čistega čebelnega voska** kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podor, vencev, kržeov in svetilj vsako-vrstnih. **Lastna izdelovalnica palm** iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajo čih k bogatosti, izvirajo se v znanju (tocaži) na finejša za zastave, preginjala idr. **Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.**

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

TRGANJE **KAŠELJ**

v rokah in nogah preneha vsakomu v treh dneh ako se posluži **antirheuminega mazila**. Cena steklenice s točnim navodilom in s poštno, ako se denar naprej pošlje, gl. 1.20.

Želodčne bolezni, težka prebujanja pri manjkanju teka, konzanju, rezavici in bruhanju grče in prenapeti želodec, zslizženje, nval krvi v glavi, črevesne bolezni zdravi

preneha ako se uporabi steklenico trpotčevega soka in francoskega čaja. Cena s poštno ako se denar naprej pošlje gl. 1.40. Pri zastavi vseh bolečinah treba nadaljne triroke.

ŽIV (I) ALZAM

„SALVATOR“

On čisti kri ter je najboljše zdravilo za notranje in vranje bolezni.

Cena cmctu 12 steklenič 2 gl. 50 nvč., 24 steklenič 4 gl. 50 nvč., s poštno, ako se denar naprej pošlje lekarni

„SALVATOR“

v Varazdinu (Hrvatsko)

EPICARIN **LILJANOVA POMADA**

Za Božič in Novoleto

315 komadov za gl. 1.85

1 krasna ura s 3 letnim jamstvom in pozlačeno v-rižico; 1 krasen navratnik iz orijent. bi erav najlepši lišp za dame; 1 lep naustnik od jantara; 1 krasna kravata špila s šimili — biseri; 1 lea prstan za gospode ali dame z ponaj. b se om; 1 krasna garnitura gumbov za manšete, ovrtnik in sru ce s pat. zaporko; 3 prične platnene rute; 1 kr sen žepni tintnik o t niktja angl. sestava; 1 lepo ogledalo z etvijem in gl-vnikom; 1 krasna broša za dame, na-novjše mode; 1 lepa bilježnica; 20 komadov za dopis-vanje; 1 lep ročnik; 72 angl. peres in se 200 raznih predmetov, ki se vedno rabijo. Pošilja po povzetju

K. Spingarn Krakovo, poštno pred. 139

Kdor vzame 2 zavitka, dob. v dar lep nož z dvema rezili.
Za kar ne ugaja, se vrne denar.

Prodajalnica obuval Julija Romanelli

Corso št. 8.

O priliki praznikov.

Obuvala za gospode
črna, angleška po gl. 3.20, rumena, angleška po gl. 3.50.
Specijaliteta obuval za dečke.

Obuvala za gospe
črna ali umet. an-leška po gl. 3.50, nizki čevli, lakir-nu ali beli po gl. 1.90.

Bogat izbor galoš za moške, ženske in otroke.

Za bolne na želodcu!

Vskemu, kateri si nakopje želodčne bolezni s prehlajenjem ali s prenapolnjenjem želodca, zvižvanjem pomankljivih, težko prebavnih, prevročih ali prmrzlih jedil ali z nerednim življenjem kakor n. pr. **želodčni katar, želodčni krč, želodčne bolečine, težko prebavljenje ali zasliženje**

priporoča se dobro domače zdravilo, katerega izvrstno zdravilno delovanje je že izza več let preskušeno. To zdravilo je znano

prebavno in kričistilno sredstvo

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je sestavljeno od izvrstnih, zdravilnomočnih zelišč in dobrim vinom, jači in oživlja cel prebavni sistem človeka, ne da bi isto bilo čistilo. Zeliščno vino odstranjuje vse nerednosti in krvnih ocev, čisti kri vseh pokvarjenih tvarin, ki provzročajo bolezni in deluje vspešno novo napravo zdrave krvi.

S pravočasno porabo zeliščnega vina zamore se odpraviti želodčne slabosti že v kali. Ne smemo tedaj pozabiti, dati prednost porabi tega vina pred vsemi ostrimi, ter zdravju škodljivimi razjedljivimi sredstvi. Vsi pojavi kakor: **glavobol, riganje, rezavica, napenjanje, slabosti z bruhanjem, kateri se pri dolgotrajnih (zastarelih) bolečinah, na želodcu tako radi pojavljajo, odstranjajo se čisto že po enkratnem pitju tega vina.**

Zapiranje človeške potrebe bitje srca, nespanje in tudi strmenje krvi v jetrah, vranici in sistemu vratnih živec (haemorrhoidne bolečine), odstranjajo se s zeliščnim vinom hitro in voljno. Zeliščno vino odpravlja vsako neprebavo, podeljuje prebavnomu sistemu povzdigo in odstranja iz želodca in črev z lahkim čistilom človeka vse ličvredne tvarine.

Mršav in bled pogled človeka, pomanjkanje krvi, oslabiljenje

različne posledice slabe prebave, pomankljivega naraščanja krvi in bolečnega stanja jeter. Pri popolnem pomankanju volje do jedi, pod nervoznem zbeganjem in otožnostjo kakor tudi pogosti glavoboli in nespanje provzročajo večkrat takim bolnikom hiranje.

Zeliščno vino daje oslabei telesni moči svežo vspodbujajo. Zeliščno vino podeljuje človeku voljo do jedi, pospešuje prebavo in redivo, vspodbuja močno menjavo snovi, povspesuje in izboljšuje tvorjenje krvi, olajšuje razdražene čute in podeljuje bolnikom nove moči in novo življenje. To dokazujejo mnogostevilna priznanja in zehvalna pisma.

Zeliščno vino prodaja se v steklenicah po 1 gl. 50 nvč. in 2 gl. v lekarnah v Trstu, Sežani, Miljani, Kopru, Izoli, Piranu, Trzinu, Ogleju, Cervinjanu, Ronkah, Vipavi, Ajdovščini, Postojni, Gradiscu, Krmnu, Gorici, Umagu, Bujah, Buzetu, Opatiji, na Reki, Krku, Cresu, Malem Lošnju, Labinju, Pazinu, Motovunu, Vizinadi, Staremgradu, Poreču, Rovinju, Vodnjani, Pulju, Portogruaru, Trevižu, Vilnu, Benetkah itd. kakor tudi v lekarnah po celej Avstro-Ogerskej in sosednih deželah.

udi razpošiljajo: lekarni v Trstu Piazza grande št. 3 Via Nuova št. 27 in Via del Pesce po 3 ali več steklenic zeliščnega vina po originalni ceni po vsej Avstro-Ogerskej poštnine in zaboja prosto.

Svari se pred ponarejanjem

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Zeliščno vino ni nikaka skrivnost, ampak sestoji iz: Malaga vina 450.0, vinskega spirita 100.0, glicerina 100.0, rudečega vina 240.0, jerebičnega soka 150.0, črešnjevkega soka 350.0, mane 30.0, koprove, janceva, cmaspovih korenin, ameriškega lapuha, lečjanovih in kolmežnih korenin vsacega po 10.0 Te tvarine naj se pomešajo.

Čust mi je naznaniti p. n. sl. občinstvu mesta Trsta in okolice, da sem te dni otvoril zalogo dalmatinskih naravnih vin. Prodajam po zmernih cenah na d-belo in v steklenicah. Zaloga se nahaja v hiši **Emila grofa Alberti-ja**, ulica Ghenga št. 8 zdej na dvoriš u.

Namizna vina, črna, bela „Opollo“ (schilcher).

Prodajam tudi naraven in pristen tro-pinjevec in olje.

Ker so naša dalmatinska vina ne samo na glasu kakor izvrstna, ampak še znamenita, tudi kakor okrepljajoča za bolnike in malokrivnike, nadejam se za trdno, da me bo sl. občinstvo najmnogostevljeje počaščalo se svojimi naročbami ter stem vršilo naše narodno geslo: **Svoji k svojim!**

Odličnim spoštovanjem

Matko Paič.

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev tapecarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železnice. Naročbe sprejema za kompletno sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia, (vogal Androna del' Olmo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev in tapecarij.

— Popolno opremljene sobe. Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže franko na kolodvor ali brod v Trstu.

Spoštovane slovenske gospodinjje

Zahtevajte pri svojih trgovcih

Ciril-Methodijevo

cikorijo.

Alojzije Galperti

nasl. Fr. Hitty

TRST.-ul. Barriera vecchia 13-TRST.

Zaloga snovij za moške iz tu in inozemskih tovarn.

Perilo — Platnina — Pletenine — Pleteno spodnje zimsko perilo.

Izbior drobnarij.

Sprejema naročbe za obleke po meri.

Castim si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem otvoril novo

prodajalnico jestvin

v ulici Stadion št. 25.

Prodajalnica je dobro asortirana z vedno svežim blagom, kakor: kavo, sladkorjem, rižem, moko, milom in svečami. Nadalje imam v zalogi pristne testenine iz Napolja, Bolonje in Trsta.

Posebnost: testenine z jajci.

Izbior likerjev, vin v buteljkah, biškotov odlikovane tovarne Gatti v Trstu. Suho mešo.

Za obilne naročbe se uljudno priporoča

Josip Perovšek.

KAVA DRUŽBE SV. CIRILIANI METODA V LJUBLJANI

MALI POLOZI DAR DOMU NA ALTAR

ZALOGA PRI IZBRANIH LJUBLJANI